

# การมาบรรจบกันระหว่าง นักคิดสายวัฒนธรรมชุมชนและ สถาบันกษัตริย์ในการเมืองไทย ระหว่าง พ.ศ. 2524 - 2534<sup>1</sup>

ธิดานต์ ศรีนารา<sup>2</sup>

<sup>1</sup> บทความชิ้นนี้ ปรับปรุงแก้ไขมาจากส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ปริญญาเอกของผู้เขียนเรื่อง “ความคิดทางการเมืองของ “ปัญญาชนฝ่ายค้าน” ภายหลังการตกต่ำของกระแสความคิด สังคมนิยมในประเทศไทย พ.ศ. 2524-2534.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาประวัติศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2555.

<sup>2</sup> อาจารย์ประจำภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

## บทคัดย่อ

ในช่วงระหว่างปี 2524-2534 ขณะที่กระแสความคิดสังคมนิยมแบบ พคท. กำลังตกต่ำลงสลายลง กระแสความคิด “วัฒนธรรมชุมชน” ก็ได้ปรากฏขึ้นมามีอิทธิพลทางภูมิปัญญาโดยการผลักดันของปัญญาชนจากหลากหลายภูมิหลังทางปัญญาและสาขาอาชีพ ซึ่งทำให้เนื้อหาของกระแสความคิดนี้ค่อนข้างมีความแตกต่างหลากหลายในแง่รายละเอียด แต่ก็มี “จุดร่วมทางภูมิปัญญา” ที่สำคัญ คือ การต่อต้านวัฒนธรรมตะวันตก และเสนอแนะให้หันกลับมาหาวัฒนธรรมชุมชนในฐานะแนวทางการแก้ไขวิกฤตการณ์ต่างๆ ของประเทศ ซึ่งเป็นลักษณะของความคิดแบบ “ลัทธิชาตินิยมทางวัฒนธรรม” (cultural nationalism) และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้กระแสความคิดวัฒนธรรมชุมชนสามารถดำเนินควบคู่ไปด้วยกันได้อย่างสอดคล้องกับกระแสพระราชดำริในการพัฒนาชนบทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เรื่องการพึ่งตนเองของชาวบ้านที่กำลังเฟื่องฟูอยู่ในช่วงเวลาเดียวกัน

**คำสำคัญ:** วัฒนธรรมชุมชน, ลัทธิชาตินิยมทางวัฒนธรรม

## Abstract

The Idea of “Community Culturalism” was appeared and played major role among the falling of the communist party of Thailand (CPT) between 1981 and 1991. Community Culturalism was a political thought created by various backgrounds and careers of Intellectuals which had consequently various content details.

Although, the idea of “Community Culturalism” was created by several intellectuals, they had affiliated with assembly the idea of anti- western culture and emphasis the idea of Community Culturalism which was the best process to resolve numerous problems in the country. In addition, the term of Community Culturalism was an essential component of the “cultural nationalism” which properly harmonized with the rural self-sufficiency development under the King’s theory.

**Keyword:** Community culturalism, cultural nationalism